

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ (ΒΙ.Δ.Α.) ΑΜΚΕ
Λ. Αλεξάνδρας 48, 11473 Αθήνα
Τηλ: 6947-005578
www.vidarchives.gr

Αθήνα, 13 Απριλίου 2025

ΠΡΟΣ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Υπόψη Υπουργού και Κυριάκου Πιερρακάκη

e-mail: ministeroffice@minfin.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Υπόψη και Αθανάσιου Τσιούρα

e-mail: ggdp@minfin.gr

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.

Υπόψη και Τιμολέοντος Κατσίπου

e-mail: info@ktyp.gr, protocol@ktyp.gr, grammateia.proedrou@ktyp.gr

ΥΠΠΟΑ

Υπόψη Υπουργού και Λίνας Μενδώνη

e-mail: minoff@culture.gr

ΥΠΠΟΑ, ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ, ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Υπόψη και Αμαλίας Ανδρουλιδάκη

e-mail: gdamte@culture.gr, aandroulidaki@culture.gr

ΥΠΠΟΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Υπόψη και Βίλλυ Φωτοπούλου

e-mail: sfotopoulou@culture.gr

ΥΠΠΟΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Υπόψη και Ιωάννας Καράνη

e-mail: dpansm@culture.gr, ikarani@culture.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

e-mail: protocol.mayor@athens.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

e-mail: d.sx.po.ast.perivallontos@athens.gr

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΤΙΣΣΙΗ Ελληνικό Τμήμα

e-mail: ticcih@gmail.com

MONUMENTA

e-mail: info@monumenta.org

Ελληνικό Τμήμα ICOMOS

e-mail: icomoshellenic@gmail.com

Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

e-mail: elet@ellinikietairia.gr

ΘΕΜΑ: Έκκληση για τη διάσωση βιομηχανικού συγκροτήματος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΡΓΟΥΡΓΙΑΣ και την ανάπτυξη του περιβάλλοντος χώρου

Την 1η Απριλίου 2025, έγινε γνωστή η είδηση της πυρκαγιάς που εκδηλώθηκε στο διατηρητέο συγκρότημα της Ελληνικής Εργουργίας, στα Άνω Πατήσια – μια είδηση που, λόγω της ημέρας, αρχικά αντιμετωπίστηκε με δυσπιστία.

Τμήμα του διατηρητέου βιομηχανικού συγκροτήματος, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο με την απόφαση του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 893/Δ/13-12-1999), καταστράφηκε εν μέρει από πυρκαγιά. Το γεγονός αυτό προκάλεσε σφοδρές αντιδράσεις από τους κατοίκους της περιοχής, οι οποίοι εκφράζουν διαρκώς τη δυσαρέσκειά τους για τη μη υλοποίηση των προβλεπόμενων, διαχρονικά εξαγγελθέντων σχεδίων ανάπλασης του χώρου εκ μέρους του Δήμου Αθηναίων.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το ιστορικό συγκρότημα της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΡΓΟΥΡΓΙΑΣ ΑΕ, ιδρύεται την 1 Απριλίου 1919 δημιουργώντας εργοστάσια στα Πατήσια και στους Ποδαράδες. Στα Πατήσια ήταν η κύρια μονάδα. Μεγαλομέτοχοι ήταν τα αδέρφια Νικόλαος, Κωνσταντίνος και Γεώργιος Κυρκίνη. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο ήταν 2.000.000 δρχ., που γρήγορα θα πολλαπλασιαστεί με την αύξηση των εργασιών και την αγορά νέων εκτάσεων, νέου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων. Με την έλευση των προσφύγων, το 1923, ανεγείρεται και πλυντήριο ταπήτων και ταυτόχρονα ανοίγεται και στον κλάδο των Πλεκτών. Το 1925, με σκοπό τη δημιουργία μιας ισχυρής ταπητουργικής βιομηχανίας, η «Ελληνική Εργουργία Α.Ε.» μαζί με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος εισέρχονται στην αναδιοργάνωση της «Ελληνικής Ταπητουργίας Α.Ε.», αναλαμβάνοντας και τον πλήρη έλεγχό της. Το 1926, γίνεται η συγχώνευση των εταιρειών «Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΙΑ» και «ΑΝΩΝ. ΗΛΕΚΤΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» στην «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.» δημιουργώντας μία τεράστια Βιομηχανική μονάδα και εδώ αξίζει να αναφέρουμε την απαίτηση του Μετοχικού Ταμείου Στρατού να εισέλθει ως μέτοχος και στη διοίκηση της εταιρείας, αφού έχει ήδη υπογραφεί μεγάλη σύμβαση μεταξύ της Εταιρείας και της Ελληνικής Κυβερνήσεως, για την κατασκευή ιματισμού του Ελληνικού Στρατού. Με την κίνηση αυτή δημιουργείται ένα πλήρες κλωστοϋφαντουργικό συγκρότημα (στεγασμένο όχι στο ίδιο εργοστάσιο αλλά στην ίδια περιοχή) που διαθέτει εργοστάσιο εριουργίας, μεταξουργίας, βαμβαουργίας, ηλεκτροπαραγωγής αλλά και βοηθητικά τμήματα όπως μηχανουργείο, σιδηρουργείο, εκκοκκιστήριο. Μια ολοκληρωμένη κάθετη βιομηχανία. Την περίοδο 1925 - 1932 η εταιρεία γνωρίζει την μεγάλη της ακμή, αφού απασχολεί κατά διαστήματα σε όλα της τα εργοστάσια περίπου 2.000 εργάτες και υπαλλήλους. Το 1928, μετά από έλεγχο των επιθεωρητών της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος, διαπιστώνονται σοβαρές οικονομικές παραβάσεις του Νικ. Κυρκίνη, ο οποίος απομακρύνεται από τη διοίκηση της Εταιρείας και εδώ τελειώνει ο Α' κύκλος της εταιρείας «Ελληνική Εργουργία Α.Ε.», υπό τη διεύθυνση του ιδρυτή της.

Το 1929 η «Ελληνική Εργουργία Α.Ε.» είναι μία εταιρεία κολοσός για την εποχή, με κεφάλαιο 500.000 λιρών Αγγλίας, και με εργοστάσια Εριουργίας στα Πατήσια και εργοστάσια Μεταξουργίας, Βαμβαουργίας, Ηλεκτροπαραγωγής στη Ν. Ιωνία, κατάσταση προϊόντων στη Αθήνα - Πλατεία Μητροπόλεως και έδρα τη Ν. Ιωνία. Τα επόμενα χρόνια κυλούν με αντιπαραθέσεις μετόχων και στελεχών της Εταιρείας για θέματα διοίκησης και προοπτικών της εταιρείας, ενώ η εταιρεία συνεχίζει να παράγει κατά κύριο λόγο ιματισμό του Ελληνικού Στρατού, ενώ τη διοίκηση της εταιρείας έχουν αναλάβει εκπρόσωποι - στελέχη της Εθνικής Τραπεζής. Το 1935 η Εθνική Τράπεζα πωλεί το μερίδιο της στην εταιρεία «Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ και ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ» του Αθανασιάδη Μποδοσάκη και κλείνει ο Β' κύκλος της εταιρείας «Ελληνική Εργουργία Α.Ε.» (1928 - 1935), που τελούσε υπό την κηδεμονία της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος.

Από τον Ιούνιο του 1935, η εταιρεία εισέρχεται στο Γ' κύκλο της, διοικούμενη από στελέχη οριζόμενα από τον Αθανασιάδη Μποδοσάκη, ο οποίος ελέγχει ένα μεγάλο μέρος της Ελληνικής Βιομηχανίας, και κλείνει με την παράδοση της εταιρείας στους Γερμανούς, τον Ιούνιο του 1941. Με την απελευθέρωση η διοίκηση ξαναπέρασε σε ελληνικά χέρια και η παραγωγή παρουσιάζει άνοδο προς το τέλος της δεκαετίας του 1940, η οποία ανακοπήκε από την πυρκαγιά του 1950 στο κλωστήριο της Εριουργίας. Επίσης το ίδιο έτος διεξήχθη μεγάλη εργατική απεργία διάρκειας ενός και μισού μήνα. Η Εριουργία αναστέλλει τη λειτουργία της για δύο χρόνια (1959-1961) και επαναλειτουργεί μέχρι το 1979 όπου με διακοπή δύο χρόνων συνεχίζει να υφίσταται από το 1981 μέχρι το 1986, όταν διακόπτεται οριστικά η λειτουργία της. Στο μεσοδιάστημα και συγκεκριμένα το 1983 η Εριουργία παρασυρόμενη από την ΠΥΡΚΑΛ -εταιρία συμφερόντων του Α. Μποδοσάκη- στην οποία ανήκει το σύνολο των μετοχών της, κρατικοποιείται.

Το 1999 το επίμηκες κτήριο του υφαντήριου, η υψικάμινος καθώς και η πρόσοψη του πρώτου εργοστασίου της Εριουργίας κηρύσσονται διατηρητέα μνημεία και αγοράζεται η μισή έκταση του οικοπέδου από τον ΟΣΚ για την κατασκευή σχολείου που θα στεγάσει το 68ο Γυμνάσιο Αθηνών. Η υπόλοιπη έκταση ανήκει στην ΠΥΡΚΑΛ και ενοικιάζεται ως βιομηχανικός χώρος. Τελικά ο ΟΣΚ δεν προχώρησε στην ανέγερση σχολείου για αδιευκρίνιστους λόγους και κατασκευάζει στον υπαίθριο χώρο μπροστά από το εργοστάσιο, πάρκο και γήπεδο μπάσκετ, ενώ μισθώνει την υπόλοιπη έκταση για χώρο στάθμευσης, (βλ. δελτίο ΒΙ.Δ.Α.ς : https://vidarchives.gr/reports/2018_03_782).

Με το παρόν σας καταθέτουμε εγγράφως τη διαμαρτυρία μας προς τους αρμοδίους φορείς για τη διαφύλαξη, διάσωση και αποκατάσταση του ενιαίου κτιριακού κληρονομίου αποθέματος του

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ
VAULT OF INDUSTRIAL DIGITAL ARCHIVES

συγκροτήματος, δημιουργώντας ένα πολιτιστικό πόλο έλξης για τους περιοίκους, και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου με στόχο την ανάπτυξη ενός πράσινου πνεύμονα που τόσο έχει ανάγκη η περιοχή.

Με εκτίμηση

Για την ΑΜΚΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ (ΒΙ.Δ.Α.)

Ο Πρόεδρος

Ηρακλής Φασουράκης

